Zeeuwen voor Brede Welvaart
en Duurzaamheid

Persbericht

Strategische Agenda Zeeland 2050 : de grootste verbouwing van Zeeland

Middelburg, 19 mei 2026

Beste mevrouw, heer,

In november 2025 stuurden wij een openbrief aan Hugo de Jonge, voorzitter van het Overleg Zeeuwse Overheden. Met bijgaande tweede openbrief richten wij ons op de bestuurders en volksvertegenwoordigers van de Zeeuwse gemeenten, van de Provincie Zeeland en van het Waterschap Scheldestromen.

Via het burgerinitiatief "Spoor 2050" hebben wij als betrokken Zeeuwen de "*Strategische Agenda Zeeland 2050*" onderzocht.

De ambitie van de '*Strategische Agenda'* is ingrijpend en valt te beschouwen als de "grootste verbouwing van Zeeland" sinds de jaren '50. Maar dit besef is onvoldoende in de Agenda uitgewerkt. Onderstaand enkele punten uit onze tweede openbrief.

- Maak werk van een echte opvolger van het historische Deltaplan. De meest bepalende vraagstukken voor onze toekomst raken ons Zeeuwse fundament hard: zeespiegelstijging, overstromings-veiligheid, verzilting, ecologie en landbouw. Ingrepen, keuzes en oplossingen in deze thema's kunnen alleen in hun samenhang een meerwaarde voor het geheel opleveren. **Deltawerken 2.0**: Een plan dat op deze thema's geïntegreerde oplossingen toont, scenario's schetst en de basis vormt voor het toewerken naar een Brede Welvaart.

- Een sterke **bevolkingsgroei moet geen zelfstandig doel** zijn. Dat is de wereld op zijn kop: Mensen komen niet in Zeeland wonen omdat de overheid het zegt, maar omdat Zeeland mooi is, er werkgelegenheid is en er voorzieningen zijn, mede dankzij het toerisme. Geef prioriteit aan versterking van werkgelegenheid, onderwijs, woon- en leefklimaat, voorzieningen. De ontwikkeling van het inwoneraantal zal bepaald worden door de kwaliteit van de Zeeuwse kernwaarden.

- **Geef inzicht in de ruimteclaims:** De ambities voor infrastructuur, kerncentrales en woningbouw, vragen véél ruimte. Dit gaat onvermijdelijk ten koste van de oppervlakte en de kwaliteit van het agrarische landelijk gebied. Immers zal Zeeland niet groter worden. Hoeveel ruimte moeten andere sectoren zoals landbouw, recreatie en/of natuur hiervoor inleveren?

- **De werkgelegenheid in de industrie** staat onder druk. Wij bepleiten om actief nieuwe bedrijfstakken te werven voor Zeeland. Bedrijven die werk maken van bijvoorbeeld de circulaire economie, onderhoud van Noordzee-infrastructuur, productie van duurzame brandstoffen en industrie die waterstof als grondstof gebruikt.

- De bouw van 2 à 4 grote kerncentrales betekent een fors ruimtebeslag dat concurreert met andere functies zoals industrie en landbouw. Ook zal de bouw gepaard gaan met een decenniumlange verstoring van de arbeids- en woningmarkt. Nog afgezien van meer fundamentele vragen over kernenergie is de kans dat er in Zeeland geen kerncentrales gebouwd worden reëel. Daarom pleiten wij voor het parallel ontwikkelen van een **tweede scenario: een scenario zonder kernenergie**.

- Goed onderwijs en educatie moeten voor alle inwoners gericht zijn op **bewustwording en kennisdeling rond de grote, en in elkaar vervlochten thema's** klimaat, ecologie, nieuwe economie en welzijn. Dit is de basis voor een zelfbewust, weerbaar en toekomstgericht Zeeland.

- **Elk dorp moet beschikken over een basisschool/IKC** óf deze moet op redelijke afstand met specifiek openbaar vervoer bereikbaar zijn. Alleen met zo'n voorziening is een dorp een aantrekkelijke plek voor jonge gezinnen. Het **MBO** moet structureel worden versterkt. Met hun vakmanschap vormen MBO'ers de ruggengraat van de samenleving en dus van het Zeeland van de toekomst.

- De impact van de agenda op welzijn en cultuur is groot; het wordt de '**grootste verbouwing van Zeeland na de ramp'**. Richt ook beleid op deze (sociaal-)culturele omslag door versterking van de vitaliteit, 'samenredzaamheid' en sociale cohesie van de Zeeuwse samenleving.

- Er is meer, veel meer, betrokkenheid nodig van de Zeeuwen bij deze verstrekkende plannen. Maak serieus werk van educatie en **participatie**. Een beproefde methode is de door de TU Delft ontwikkelde 'Participatieve Waarden Evaluatie'. Het betrekken van de Zeeuwse bevolking kost wat. Ongeïnteresseerdheid en achteloosheid kost meer.

Spoor 2050

Zeeuwen voor Brede Welvaart en Duurzaamheid

Spoor 2050 is een initiatiefgroep van mensen die zich nauw betrokken voelen bij een positief en samenhangend toekomstbeeld van Zeeland. Onafhankelijk, ongebonden en zonder commerciële belangen.

Informatie: Thom van Riet, 06-36122901 / www.spoor2050.nl